

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет мистецтв
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової
підготовки вчителя

Теорія і методика виховання художньо- обдарованої особистості у закладах мистецької освіти

**ЗБІРНИК СТАТЕЙ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

ЧАС МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

17 – 18 жовтня 2019 року

TIME OF ART EDUCATION

Collection of Articles VII of the All-Ukrainian Scientific-Practical Conference
«Theory and methods of education of the artistically gifted person in the institutions
of art education»

Харків
Україна
2019

УДК 37.032
ББК 85я43
Ч-24

Редакційна колегія

Калашник М.П. – доктор мистецтвознавства, професор
Матвеева О.О. - доктор педагогічних наук, професор
Полубоярина І.І. – доктор педагогічних наук, професор
Смирнова Т.А. - доктор педагогічних наук, професор
Соколова А.В. - доктор педагогічних наук, професор
Тарарак Н.Г. - доктор педагогічних наук, професор
Тушева В.В. - доктор педагогічних наук, професор
Перетяга Л.Є - доктор педагогічних наук, професор
Фомін В.В. – доктор педагогічних наук, професор (голов.ред.)
Бурма А.В.- кандидат педагогічних наук, доцент

*Затверджено редакційно видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 6 від 05.11.2019*

У збірнику подано статті VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теорія і методика виховання художньо-обдарованої особистості у закладах мистецької освіти». Збірник розрахований на студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників науково-дослідних інститутів, ЗВО, учителів мистецьких шкіл.

Ч-24 Час мистецької освіти «Теорія і методика виховання художньо-обдарованої особистості у закладах мистецької освіти: зб. статей VII Всеукраїнської наук. - практи. конф. 17-18 жовтня 2019року) , ч.І / заг. ред. В.В. Фомін – Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2019 – 267с.

ISBN 978-617-7298-28-0

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

Автори статей несуть повну відповідальність за опублікований матеріал.

Мова видання: українська, англійська.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2019

УДК 37.032

ББК 85я43

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2019

Анастасія Самойленко

ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
МУЗИКИ В ПРОЦЕСІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ 167

Фан Юаньюань

ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО-СЛУХОВИХ НАВИКІВ У СТУДЕНТІВ
МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ..... 172

Ганна Ткаченко

СЦЕНІЧНЕ ВТІЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ПІСНІ ЗАСОБАМИ
ПЕРФОРМАНСУ 177

Олена Кисельова

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО
ВИКОРИСТАННЯ МУЗИЧНО-ІГРОВИХ МЕТОДІВ 182

Дмитро Головаш

ВЕБ-ДИЗАЙН ЯК ФУНДАМЕНТ СУЧАСНОГО ВІРТУАЛЬНОГО
СЕРЕДОВИЩА..... 186

Л.В. Беземчук, Ірина Беденко

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦТВА 189

Олександра Губанова

ЗНАЧЕННЯ ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНОГО
МИСТЕЦТВА..... 193

Юлія Панасенко

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ ДОСВІДУ ТВОРЧОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ 198

Марія Тарасенко, Любов Тарасенко

ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКОГО ДОСВІДУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
МУЗИКИ 203

УДК 378.016:784

Юлія Панасенко

*Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С.Сковороди
факультет мистецтв
51м група*

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ ДОСВІДУ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Л. В. Беземчук

У статті розглянуто питання формування досвіду творчої діяльності майбутніх вчителів музичного мистецтва. Проаналізовано види педагогічної практики.

The article deals with the formation of experience of creative activity of future teachers of music art. The types of pedagogical practice are analyzed.

Ключові слова: Досвід, досвід творчої діяльності, педагогічна практика, вчитель музичного мистецтва.

Keywords: Experience, experience of the creative activity, pedagogical practice, music teacher.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день залишається актуальним питання ролі педагогічної практики у формуванні досвіду творчої діяльності майбутніх учителів музики. Тому дуже важлива саме фахова підготовка майбутніх учителів музики, яка має бути спрямована на оволодіння художньо-педагогічною діяльністю, що має творчий характер, який в свою чергу забезпечує не тільки професійне становлення, а й особистісне зростання студентів, дає можливість реалізувати їх творчий потенціал у вирішенні практичних завдань музично-педагогічної діяльності.

Аналіз основних досліджень і публікацій. У теоретико-методологічних дослідженнях з різних галузей знань феномен досвіду отримав висвітлення в працях сучасних філософів (О. Аверін, В. Андрущенко, І. Зязюн, В. Іванов,

М. Мінаков, В. Павлов, О. Павлова, В. Панов, І. Фролов, В. Швирєв, В. Шинкарук та інші). Також вчені досліджують досвід творчої діяльності в контексті різних характеристик творчої особистості: творчого потенціалу (Н. Кузьміна, М. Максюта, О. Матюшкін, В. Моляко, О. Музика) творчих здібностей (Т. Артем'єва, В. Дружинін, Г. Костюк, О. Лук, О. Мелик-Пашаєв, С. Рубінштейн, К. Спірмен, Б. Теплов та інші), творчої активності (К.Абульханова-Славська, Д. Богоявленська, В. Лозова, В. Петровський, К.Платонов та інші.), креативності (Дж. Гілфорд, Н. Роджерс, С. Сисоєва, П. Торренс та інші).

Педагогічна наука наголошує на важливості досвіду творчої діяльності як компонента освіти (М. Скаткін, В. Краєвський, Б. Неменський, І. Лернер, П. Лузан та інші), розглядає шляхи і засоби формування особистісного досвіду творчої діяльності (В. Андреев, А. Гройсман, Н. Гузій, В. Кан - Калик, Н. Нікандрова).

Практичний аспект досвіду творчої діяльності розглянуто науковцями з позицій розкриття змісту та особливості організації педагогічної практики, методичної підготовки майбутніх фахівців (Т. Бодрова, А. Болгарський, І. Боднарук, В. Бриліна, Т. Горобець, Л. Масол, І. Найд'юнов, С. Науменко, О. Полатайко, В. Сидоренко та інші).

Мета статті. Дослідити роль педагогічної практики у формуванні досвіду творчої діяльності майбутніх учителів музики.

Виклад основного матеріалу і результатів дослідження. У педагогіці поняття «досвід» розглядається як процес і результат оволодіння певним видом діяльності, накопиченням знань, умінь та навичок, пов'язаних з емоційно-ціннісним відношенням до себе та навколишньої дійсності та становить індивідуальну здібність особистості, здатну постійно змінюватися і проявлятися у власній творчості.

Таким чином, здійснений аналіз наукових підходів до визначення сутності поняття «досвіду» визначає даний феномен, фундаментальною категорією в окреслених галузях науки, що зумовлює необхідність його розгляду як

IV. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ (ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ)

конститутивної складової професійної педагогічної діяльності. З позиції гуманістичної парадигми нової педагогічної освіти, орієнтація на творчість – головна умова сучасного розвитку освіти [3, с. 20]

Досвід творчої діяльності особистості є складною інтегративною особистісною якістю, яка є процесом і результатом оволодіння діяльністю, що забезпечує саморозвиток та самореалізацію її суб'єкта. [3, с. 79]

Узагальнюючи результати теоретичного осмислення понять «художня діяльність», «музична діяльність», «музично-педагогічна діяльність», які є конститутивними для розуміння специфіки музично-педагогічної діяльності, можливо сформулювати визначення досвіду творчої діяльності майбутнього вчителя музики, яке розглядається через інтегративну особистісну якість, яка є процесом і результатом оволодіння вищим рівнем музично-педагогічної діяльності, що зображає здатність до самостійної продуктивно-перетворювальної активності у вирішенні завдань музично-естетичного виховання школярів, сприяє розвитку і реалізації потенційних можливостей педагога-музиканта та уможливорює його професійне зростання і вдосконалення [3, с. 81].

Педагогічна практика передбачає собою інноваційно-творчий підхід до її організації, який пов'язаний із продуктивно-пошуковою активністю, яка спрямована на впровадження нових форм, методів, прийомів музично-педагогічної діяльності, що являє основи формування досвіду творчої діяльності майбутніх учителів музики.

Зміст педагогічної практики майбутніх педагогів-музикантів визначається через специфіку музично-педагогічної діяльності, її комплексного характеру та інтеграції психолого-педагогічних, методичних та фахових знань і вмінь, особливостями видів музичної діяльності та будується відповідно до принципів послідовності, наступності, неперервності навчального процесу у навчальних закладах вищої музично-педагогічної освіти.

Вона являє собою цілісну систему навчально-виробничої практики, яка включає в себе: практику з виховної роботи в загальноосвітній школі;

пропедевтичну педагогічну практику; виробничу практику в загальноосвітній школі; літню виробничу практику в дитячих оздоровчих закладах; диригентсько-хорову практику; переддипломну практику; науково-дослідну практику [3, с. 139].

Кожен із зазначених видів педагогічної практики має свою специфіку організації та проведення. Але вони всі взаємопов'язані тим, що спрямовуються на розвиток професійно-особистісних якостей, носять творчий характер, передбачають творчий підхід до вирішення поставлених завдань, відмову від шаблонів та стереотипів, самоаналіз та самооцінку, забезпечують умови для виявлення та реалізації власного творчого потенціалу студента, що дає можливість розглядати педагогічну практику потужним засобом яка в свою чергу, відіграє роль у формуванні досвіду творчої діяльності майбутніх учителів музиків у умовах активної практичної діяльності [3, с. 139].

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Роль педагогічної практики у формуванні досвіду творчої діяльності майбутніх учителів музики передбачає собою інноваційно-творчий підхід до її організації, що безпосередньо пов'язаний із продуктивно-пошуковою активністю, спрямованою на впровадження нових форм, методів, прийомів музично-педагогічної діяльності.

Список використаних джерел

1. Вовк О. Р. Основні характеристики когнітивного компонента готовності студентів до гуманістичного вирішення ситуацій морального вибору. Молодий вчений. 2015. № 10 (2). С. 130-132.

2. Горбенко С.С. Розвиток ідей гуманістичного виховання учнів засобами музики (XX-XXI ст.): монографія. К. : Кафедра, 2015. 407 с.

3. Дікун І. А. Формування досвіду творчої діяльності майбутніх учителів музики процесі педагогічної практики. Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Київ, 2018. 313 с.

IV. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ (ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ)

4. Дікун І. А. Теоретико-методологічні засади формування досвіду творчої діяльності майбутнього вчителя музики. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки науковий журнал. Житомир : Євенок О. О., 2017. Вип. 2 (88). С. 101-106.

5. Костюков В. В. Методика формування педагогічно-артистичних умінь майбутніх учителів музики на заняттях з постановки голосу: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2017. 24 с.

6. Московчук Л. М. Методика формування артистичних умінь у молодших школярів на уроках музичного мистецтва автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2016. 22 с

7. Теслюк В. М., Лузан П. Г., Шовкун Л. М. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. Київ, ДАККіМ, 2014. 244 с.